

Till
Finansminister Magdalena Andersson
Näringsminister Ibrahim Baylan
Momsutredningen Fi 2016:06
Skatteutskottet

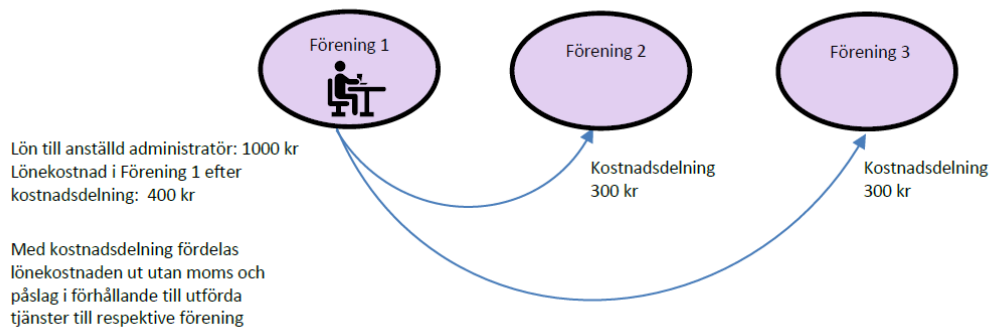
Stockholm 2019-11-29

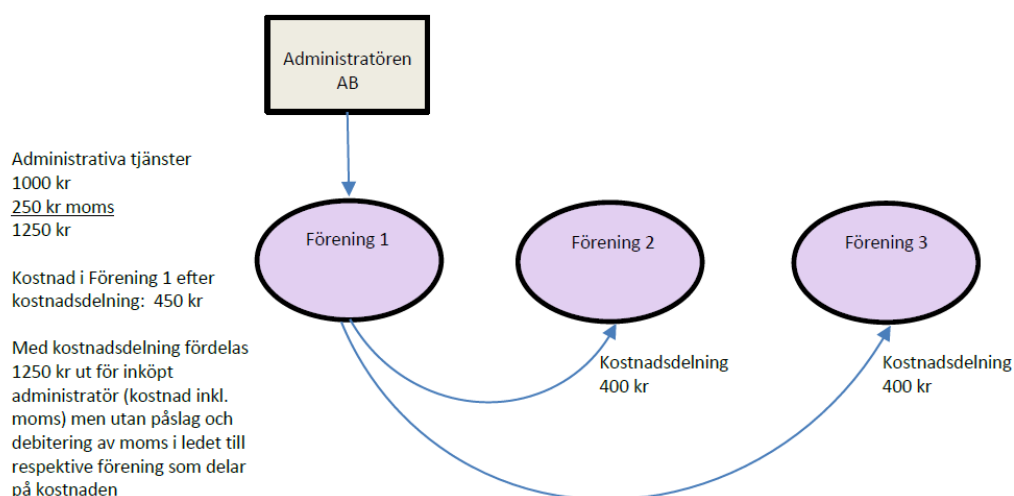
Möjliggör momsmässig kostnadsdelning (internmoms)

Svenskt Näringsliv föreslår att momsmässig kostnadsdelning (även kallad internmoms) görs möjlig genom en förändrad utformning av 3 kap. 23 a § mervärdesskattelagen (1994:200), ML. Grant Thornton har på Svenskt Näringslivs uppdrag, i bifogad rapport, gjort en problem- och behovsinventering, beskrivit bakgrund, gällande svensk och EU-rätt samt utformat ett förslag till ny lagtext.

Kan två eller flera föreningar dela på resurser genom kanslisamverkan utan administrativa pålagor som momsregistrering och extra momskostnader? Av bifogad utredning framgår det att stöd finns i EU-rätten. En översyn behövs av 3 kap. 23 a § ML då tillämpningen av denna bestämmelse är i det närmaste obefintlig. Detta undantag kan, rätt utformad, komplettera andra momsregler för att förhindra att en momsregistrering och momsdebitering måste ske på grund av vidarefakturerings och kostnadsdelning. Åtgärder för att hålla små aktörer utanför momssystemet återfinns även i EU:s momsreform (COM (2018) 21 final). Skälet är att momsens fullgörandekostnader slår hårdare mot små aktörer än mot stora (SKV 2006:3).

En önskvärd framtida kostnadsdelning kan beskrivas med följande två bilder.

Aktörer inom ideella sfären t.ex. branschföreningar och förbund är normalt inte skattskyldiga till moms och har därmed inte avdragsrätt för moms på sina inköp utan blir att likställas med en konsument som får bära moms som kostnad. Det aktuella förslaget förändrar inte detta faktum utan inriktar sig på att undanta från moms egenproducerade tjänster när t.ex. kanslipersonal delas av olika föreningar. I dagsläget har aktörer inom den ideella sfären svårigheter att bygga upp egna kanslier med all den kompetens som krävs för att följa gällande regelverk och utföra föreningens administration. Oavsett om föreningen är liten eller stor är kraven desamma. För dessa aktörer är det nödvändigt med kanslisamverkan i olika omfattning. Det momsmässiga problemet med sådan samverkan är att det idag inte är möjligt att kostnadsdela utan en ökad momskostnad med 25 % och därtill ökade administrativa krav med momsregistrering och momsredovisning.

Stort behov finns att nyttja momsundantaget i 3 kap. 23 a § ML vid kostnadsdelning för sådana aktörer. På så sätt kan föreningar få stordriftsfördelar tillsammans som ingen av parterna har möjlighet till på egen hand. Med hjälp av undantaget kan inlåsning av moms på interna tjänster undvikas. Det innebär att en större andel av dessa aktörers medel kan användas i kärnverksamheten istället för att gå förlorade i form av administrations- och momskostnader. Undantaget är framför allt fördelaktigt på egenproducerade tjänster. Vid inköp av varor och tjänster uppstår ingen vinning utan momskostnaden på inköpet fördelas vidare till övriga parter som samarbetar.

Tillämpningen av undantaget i 3 kap. 23 a § ML är i dagsläget i det närmaste obefintligt. Anledningen till detta är en för snäv implementering av direktivbestämmelsen (artikel 132.1 f i mervärdesskattedirektivet 2006/112/EU) i ML och en begränsad tillämpning av bestämmelsen. Det främsta problemet är den avvikande utformningen av konkurrensrekvisitet i ML jämfört med direktivet. Tolkningen av konkurrensrekvisitet skiljer sig dessutom markant från EU-domstolens tolkning.

Skatteverket konstaterar att utformningen av detta rekvisit avviker från direktivet och även Högsta förvaltningsdomstolen har identifierat denna problematik och uttalar att en mer nyanserad och mindre restriktiv prövning ska ske än den som följer av ML:s lydelse (HFD 2014 ref. 20). I direktiven (Dir. 2016:58) till pågående momsutredning (Fi 2016:06) anges av samma skäl att en översyn bör ske av 3 kap. 23 a § ML.

Direktivets artikel 132.1 f ingår i en grupp av *undantag för vissa verksamheter av hänsyn till allmänintresset*. Sammanfattningsvis uttalades redan 2003 i EU-domstolens praxis att detta undantag uppenbarligen har införts för att undvika att en aktör med momsbefriad verksamhet i vissa fall tvingas köpa in varor och tjänster med moms. Inköpen jämförs skattemässigt med om dessa hade utförts internt. Det finns med andra ord en tanke kring att viss försäljning ska undantas från moms för att inte missgynna den aktör som inte har möjlighet att själv ha motsvarande resurser internt. På så sätt skapas enhetliga konkurrensvillkor, och stor som liten kan verka på samma marknad med samma förutsättningar. Det uppnås konkurrensneutralitet, oaktat om en aktör har resurser för att ha egna anställda som utför de aktuella tjänsterna, eller inte.

Undantaget är i sin nuvarande utformning, i stort sett, verkningslöst. Detta trots att stora behov finns att nyttja undantaget för kostnadsdelning. Svenskt Näringsliv anser att lagtexten i ML måste ändras för att bättre överensstämma med direktivet. En utgångspunkt för ett sådant arbete är det förslag till lagtext som återfinns i avsnitt 9 i Grant Thorntons rapport. Detta förslag har utgått från mervärdesskattedirektivet samt tagit inspiration från den danska utformningen av motsvarande regel.

Svenskt Näringsliv

Anna Sandberg Nilsson
Skatteexpert, mervärdesskatt